

ANATOMIA
D'UNA PROFESSION
DESCONEGUDA

Instal·lació artística
1 — 30.07.2023

cia. miquelbarcelona

EL BORN
CCM

Ajuntament de
Barcelona

«La vulnerabilitat és una postura legítima des de la qual es pot militar i des de la qual es pot generar bellesa i pensament.»

Paul B. Preciado

La dansa és contracultura?

Aquesta pregunta es mereix una resposta que generi moviment. Dansa són moltes danses i contracultura són molts marges. I, per parlar de dansa o de contracultura, és important saber què posem al centre.

La dansa va ser origen i és condició humana. Quan la dansa era al centre, vam ser tribu. Quan la dansa era sagrada, vam ser ritual. Quan la dansa era popular, vam ser trobada. Quan la dansa era reial, vam ser classe. Quan la dansa era clàssica, vam ser elit. Quan la dansa era moderna, vam ser adolescents. Ara que la dansa és contemporània, podem posar al centre allò que vulgui ser.

Des que la dansa és contemporània, vol ser moltes danses. Sembla que vol ser intel·lectual i, sobretot, vol ser professió. També vol ser punt de trobada amb un públic ferit. Ha sigut testimoni de massa mirades que l'han volgut entendre amb ulls de teatre i sap que, practicar algunes danses, qüestiona el sistema malalt, injust i violent en què vivim.

Si parlem de la dansa a Catalunya, la dansa que conec és inevitablement contracultura perquè no té un suport institucional que es correspongui amb el volum de pràctica social i professional que existeix i no es (re)coneix. La política cultural sobre la dansa no educa ni ofereix eines per defensar-la, entendre-la ni valorar-la. Per tant, aquesta instal·lació artística és un acte pedagògic que espero que ajudi a entendre-la i provoqui (re)accions.

Existeixen, també, jerarquies entre disciplines, sectors culturals i arts escèniques; de la mateixa manera que les danses urbanes no tenen els recursos de la dansa clàssica —tot i que intueixo que es practiquen molt més avui dia les danses urbanes que la dansa clàssica—, no és el mateix ser director de teatre que coreògrafa (i acabem sent “assessors de moviment” per la falta de referents, coneixement o convenis). Potser també perquè el sector de la dansa és, per naturalesa de les seves pràctiques, un sector comprensiu, inclusiu, transversal i, sobretot, femení.

La “contracultura” és un concepte que m'agradaria revisar des del present. Aquest projecte vol ser una confrontació i generar una actitud incòmoda i contradictòria. Vol contribuir a fer caure el vel d'un sistema caduc i agressiu (també el cultural). Vol fer conèixer la realitat d'una professió que està sotmesa a unes dinàmiques i polítiques que n'ignoren la particularitat, a una invisibilitat professional preocupant i a unes dures conseqüències físiques, psicològiques i emocionals. I, essencialment, és un intent de reparació que utilitza totes les eines creatives que ofereix el moviment i la dansa per ajudar a guarir la memòria dels cossos escènics i el seu esforç per assolir una excel·lència —a la vegada inventada i apresada— en la seva corporalitat humana i poèticament imperfecta.

«El trauma no és el que et passa,
és el que passa dins teu com a
conseqüència del que et va passar.»

Gabor Maté

Proposta artística

La mirada artística de l'exposició ha estat codissenyada per Àurea Estellé Alsina, Carlos Martorell i Jou Serra i dirigida per Miquel Barcelona Palau.

Els **testimonis** van ser extrets d'una enquesta que va llençar la companyia sobre males pràctiques en el sector de la cultura que va estar oberta del maig al juliol del 2022 i de dues trobades per tractar el tema que es van dur a terme a l'espai de creació La Turbo del barri de Sants. Artísticament, veiem en l'escolta i en la veu una aproximació íntima, efímera i propera a les vivències de les dotze persones.

Cada testimoni ha associat la seva experiència vinculada a les males pràctiques —la seva ferida— a una **part del cos** visible, de la qual s'ha fet una escultura temporal. Hem volgut visibilitzar, dignificar i permetre tocar aquesta ferida vulnerable que busca la reparació. Per aquest procés s'han enguixat els cossos ferits per extreure'n la peça artística feta amb alginat per motlles, tot capgirant els processos. Els motlles, que normalment són objectes funcionals, però mai s'exhibeixen, prenen protagonisme i es converteixen en escultures ells mateixos. Així, s'eleva a peça artística una part del procés, dignificant allò que normalment queda ocult. Aquesta mena d'anatomia topogràfica feta escultura és temporal perquè la ferida no pretén fer-se eterna, sinó que volem que cicatritzi en el procés de reparació.

Tots aquests cossos que veuràs formen un cos comú que anomenem *Anatomia d'una professió desconeguda*. Ens agradaria que coneguessis aquest cos per poder-te'n explicar algunes ferides. Per fer-ho, només et demanem que escoltis i reflexionis amb nosaltres.

L'**escultura lumínica** explora la vulnerabilitat d'uns cossos que s'obren a compartir; cossos exposats, sensibles, desgastats i que deixen petjada. La peça s'expressa a través de la vibració entre matèria i llum, aquest punt de trobada on les freqüències difracten i es comuniquen entre elles. Un material molt comú en la dansa, els miralls, seran els que es conjugaran amb la llum làser per expressar aquesta part no visible dels cossos i alhora aquesta fortalesa vulnerable que tan especial fa aquesta professió.

L'**escaneig 3D** comporta una reflexió sobre com veiem la dansa, un cos executant que cerca una perfecció (absurda) en la disposició i expressió dels moviments, una primera capa superficial que fa oblidar molts cops tot el procés que hi ha al darrere.

L'**espai sonor**, per contra, és una recerca complementària en l'imaginari visual. Indaga en la ferida i en la memòria, allò no visible: la pròpia fisicalitat d'allò que modifica i deixa empremta. Per al cas, s'ha samplejat un motiu (clixé) d'una peça molt ballada, *Spiegel im Spiegel*, d'Arvo Pärt i s'ha passat pel filtre del PaulStretch, una eina oberta que permet estirar un so infinitament fins a fer-lo irreconeixible.

Tot l'espai s'envolta d'un **vocabulari de cures** que sovint ens falta per tractar aquests temes i que seguim aprenent, entenent i resignificant.

Fitxa artística

Direcció i coordinació artística:

Miquel Barcelona Palau

Espai instal·latiu, escultures

i disseny gràfic:

Àurea Estellé Alsina

Espai sonor i cartografies:

Carlos Martorell

Espai i escultura lumínica:

Jou Serra

Coordinació tècnica:

Jou Serra

Mànager companyia:

Biel Martínez Lorca

Administració i producció:

Francisca Araújo

Gravació:

Ignasi Castañé

Acompanyament grup:

Bea Vergés

Testimonis:

Laura Alcalà, Nora Baylach,
Fàtima Campos, Toni Gutiérrez,
Natalia Fernandes, Helena Gispert,
Martí Güell, Núria Hontecillas,
Merce Matus, Sandra Pujol, Junyi Sun
i Clémentine Télesfort.

Una coproducció d'El Born Centre de
Cultura i Memòria i la Companyia Miquel
Barcelona amb la complicitat de La
Turbo i l'aPdC.

La Companyia Miquel Barcelona rep el
suport de l'OSIC, l'ICEC i l'INAEM.

Instal·lacions vives

— Calendari de performances

Dimarts, dijous i dissabtes
de 18.00 a 19.30 h

- 4.07 — **Merce Matus**, *Karisma*
- 6.07 — **Junyi Sun**, *L'abraçada*
- 8.07 — **Clémentine Télesfort**,
Maneres de tocar un cos
- 11.07 — **Natalia Fernandes**,
Anatomía y Estrategia
- 13.07 — **Laura Alcalà**, *La Tullida*
- 15.07 — **Helena Gispert**, *Apagar el foc*
- 18.07 — **Toni Gutiérrez**, *PRE*
- 20.07 — **Sandra Pujol**, *Commirar*
- 22.07 — **Martí Güell**, *L'últim ballarí*
- 25.07 — **Nora Baylach**, *El dubte*
- 27.07 — **Núria Hontecillas**, *Desarrelada*
- 29.07 — **Fàtima Campos**, *Petricor*

Aquesta instal·lació és la primera peça
del Projecte *Contracultura*.

Properes peces: *Utopia* (estrena al cicle
Escenes de l'Auditori l'11 i 12 de febrer del
2024) i *Ecosistema* (inauguració al Museu
de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí
el març del 2024).

Segueix-nos a Instagram
[@projectecontracultura](#)

O apunta't a la *newsletter* de
www.miquelbarcelona.com

Accés lliure
De l'1 al 30 de juliol de 2023
De dimarts a diumenge,
de 10.00 a 20.00 h

DL B 13478-2023
Paper de gestió forestal responsable

El Born Centre de Cultura i Memòria
Plaça Comercial 12, Barcelona

barcelona.cat/elbornculturaimemoria

    [@ElBornCCM](#)